



ที่ มก 0318/ว 4202

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

27 ธันวาคม 2538

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่งของสภากาดบลและองค์การบริหารส่วนต่ำบล

เดชาน พูนารักษการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มก 0318/ว 3556 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่งของสภากาดบลและองค์การบริหารส่วนต่ำบล	จำนวน 1 ชุด
	2. สัญญารับสภาพหนี้	จำนวน 2 ชุด
	3. สัญญาค้ำประกัน	จำนวน 1 ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการซื้อเมืองเกิดการทูลธิตทางการเงินของสภากาดบล และองค์การบริหารส่วนต่ำบล โดยให้พิจารณาดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และหากผู้กระทำผิดเป็นข้าราชการ ให้ดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน รายละเอียดตามนัยหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่งของสภากาดบล และองค์การบริหารส่วนต่ำบลดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ในทางแพ่งของสภากาดบลและองค์การบริหารส่วนต่ำบลเพิ่มเติม รายละเอียดปรากฏตามแนวทางปฏิบัติที่ส่งมาพร้อมนี้ จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งให้อำเภอ กิ่งอำเภอ สภากาดบลและองค์การบริหารส่วนต่ำบลทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอารีย์ วงศ์อรยบุตร)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองราชการส่วนต่ำบล

โทร. (02) 2245148, 2246375

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่งของสภากาชาด และองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดกรณีทุจริตทางการเงินของสภากาชาด และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้พิจารณาดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และหากผู้กระทำผิดเป็นข้าราชการ ให้ดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน นั้น บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดในทางแพ่งของสภากาชาดและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีข้อตอนการปฏิบัติต่อไปนี้

1. การสอบสวนหาตัวผู้รับผิดในทางแพ่ง

เมื่อเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของสภากาชาดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อได้รับรายงานผลการตรวจสอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบหรือด้วยเหตุใดๆ ทำให้ทราบว่าเกิดความเสียหาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของสภากาชาดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ดำเนินการดังนี้

1.1 ให้สภากาชาดหรือองค์การบริหารส่วนตำบลรายงานให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบทันที

1.2 เมื่อได้รับรายงานตามข้อ 1.1 ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกิดความเสียหายนั้น และหรือข้าราชการเป็นคณะกรรมการสอบสวนความรับผิดทางแพ่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีพฤติกรรมน่าเชื่อว่าผู้บริหารของหน่วยงานที่เกิดความเสียหายนั้นเป็นผู้กระทำหรือมีส่วนร่วมกระทำความเสียหายและอาจจะมีส่วนต้องรับผิดชอบในความเสียหายให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการสอบสวนความรับผิดทางแพ่ง เพื่อพิจารณาหาผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อไปและให้รายงานจังหวัดทราบ ทั้งนี้ต้องดำเนินการแต่งตั้งภายในสิบห้าวัน นับตั้งจากวันที่ได้รับรายงานตามข้อ 1.1

1.3 ให้คณะกรรมการเสนอผลการพิจารณาต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอภายในหกสิบวันนับตั้งจากวันที่ประธานกรรมการทราบคำสั่งแต่งตั้ง แต่ถ้าพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ขออนุญาตผู้มีอำนาจแต่งตั้งเพื่อย้ายเวลาดำเนินการได้อีกสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

ถ้าคณะกรรมการยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จ เพื่อขยายเวลาดำเนินการและให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจลั่งขยายเวลาได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องมีให้ขาดอายุความฟ้องร้องในทางแพ่งจากผู้ต้องรับผิดชอบใช้เงินคืน

1.4 ผลการพิจารณาของคณะกรรมการอย่างน้อยจะต้องมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ประเภทหรือชนิดของทรัพย์สินที่เสียหาย
- (2) สาเหตุที่เกิดความเสียหาย
- (3) จำนวนหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่เสียหาย
- (4) ผู้ที่ต้องรับผิดในความเสียหาย
- (5) ความรับผิดที่ผู้ต้องรับผิดแต่ละคนต้องชดใช้
- (6) สำเนาการสอบสวนของพนักงานสอบสวน (ถ้ามี)
- (7) สรุปความเห็นของคณะกรรมการ

กรณีที่ความเสียหายเกิดจากการทุจริตให้ผู้กระทำหรือร่วมกระทำความผิด ต้องรับผิดชอบใช้ส่วนได้เสียที่ได้รับมาหักลบ อย่างลูกหนี้ร่วม

1.5 ภายในสิบห้าวันนับถ้วนจากวันที่ได้รับรายงานผลการพิจารณา ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ เป็นหัวหน้าประจำกิจอำเภอ เก็บรายงานสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างโดยย่างหนึ่งตั้งต่อไปนี้

(1) ถ้าเห็นว่าผลการพิจารณาจังไม่สมบูรณ์หรือยังไม่อาจชี้ขาดได้และได้สั่งให้ทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมโดยกำหนดประเดิมให้ชัดแจ้ง ให้คณะกรรมการรับดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับถ้วนจากวันที่ได้รับทราบคำสั่ง หากการทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมยังไม่เสร็จสิ้นให้ขยายเวลาสอบสวนได้ตามที่กำหนดในข้อ 1.3

(2) ถ้าเห็นว่ามีผู้ต้องรับผิดชอบหรือไม่มีผู้ต้องรับผิด ให้อำเภอหรือกิจอำเภอแจ้งผลการพิจารณาพร้อมกับส่งสำเนาของรายงานสอบสวนให้จังหวัดทราบภายในสิบห้าวันนับถ้วนจากวันที่ได้สั่งการและถ้าเห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการกระทำโดยทุจริตให้อำเภอหรือกิจอำเภอรายงานให้จังหวัดทราบไปพร้อมกันด้วย

1.6 เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิจอำเภอได้ส่งรายงานผลการพิจารณาและสั่งการอย่างโดยย่างหนึ่งตามข้อ 1.5 (2) แล้ว หากจังหวัดเห็นชอบด้วยให้จังหวัดแจ้งผลการพิจารณาให้อำเภอหรือกิจอำเภอทราบ และรายงานกระทรวงมหาดไทยภายในสิบห้าวัน นับถ้วนจากวันที่มีความเห็น

หากจังหวัดมีความเห็นเป็นประการอื่น จังหวัดอาจสั่งการให้สอบสวนเพิ่มเติมหรือพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรได้ แล้วแจ้งให้อำเภอหรือกิจอำเภอทราบ และรายงานกระทรวงมหาดไทยภายในสิบห้าวันนับถ้วนจากวันที่ได้สั่งการ

1.7 ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ประธานสภาตำบลหรือประธานกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี ควบคุม กำกับดูแล ระมัดระวังมิให้เกิดการทุจริตทางการเงินหรือกรณีปฏิบัติหน้าที่โดยจะใจหรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือหนังสือสั่งการที่ทางราชการกำหนดหรือกระทำโดยปราศจากอำนาจหน้าที่ของหน้าที่เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือของเจ้าหน้าที่ ประธานสภาตำบลหรือประธานกรรมการบริหาร หรือคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี ชี้รับผิดชอบงานที่เกิดความเสียหายนั้นต้องร่วมรับผิดในการเด็ดขาดด้วย

2. การพิจารณาสั่งการให้ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิจอำเภอได้รับแจ้งข้อพิจารณาจากจังหวัดแล้ว และกรณีมีผู้ต้องรับผิดแล้วหรือจังหวัดพิจารณาและสั่งให้ผู้ต้องรับผิด ให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิจอำเภอรับแจ้งเป็นหนังสือ ให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย (ถ้ามี) โดยเริ่ว

2.1 ในกรณีที่ความเสียหายเป็นเงินให้ผู้รับผิดชอบใช้ให้ส่วนได้เสียที่ได้รับมาหักลบ อย่างโดยใช้เงินแต่เพียงอย่างเดียว

2.2 ในกรณีที่ความเสียหายเกิดแก่ทรัพย์สิน และผู้รับผิดชอบใช้เป็นทรัพย์สินให้ชดใช้เป็นทรัพย์สินประเภทเดียวกัน ชนิดเดียวกัน ปริมาณเท่ากัน โดยมีสภาพ คุณภาพ ลักษณะและขนาดเดียวกัน และใช้งานแทน

ได้เช่นเดียวกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหาย โดยให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเป็นทรัพย์สินดังกล่าว ภายในเวลาที่กำหนดตามสัญญาแต่ต้องไม่เกินสามเดือนนับแต่วันรับทราบหนังสือ

2.3 กรณีที่ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายโดยที่ผู้รับผิดต้องซ้อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่ชำรุดเสียหาย ให้คงสภาพเดิม ให้ผู้รับผิดชอบสัญญาว่าจะจัดการให้ทรัพย์สินคงสภาพเหมือนเดิม ภายในเวลาที่กำหนดตามสัญญา แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันรับทราบหนังสือ

2.4 ถ้าผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินแทนทรัพย์สิน ให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณา และได้รับความเห็นชอบจากประธานสภาตำบลหรือประธานกรรมการบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ 2.1

การชดใช้ค่าเสียหายเป็นทรัพย์สินตามข้อ 2.2 หรือการซ้อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่เสียหายให้คงสภาพเดิมตามข้อ 2.3 ให้สภាដบบลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการตรวจรับทรัพย์สินโดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของสภាដบบล พ.ศ. 2538 หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 แล้วแต่กรณีโดยอนุโลม

การทำสัญญาตามข้อ 2.2 หรือ 2.3 ให้สภាដบบลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล สั่งให้ผู้รับผิดหาผู้ค้าประกัน หรือในกรณีที่เห็นสมควรจะให้วางหลักประกันก็ได้ และให้ส่งสำเนาสัญญาและหนังสือค้ำประกันให้อำเภอหรือ กิ่งอำเภอทราบภายในสามสิบวันนับตั้งจากวันทำสัญญา เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบ

ถ้าผู้ต้องรับผิดคนได้ปฏิเสธการชดใช้ค่าเสียหาย ให้สภាដบบลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบลลงเรื่องให้ พนักงานอัยการเพื่อดำเนินคดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ต้องรับผิดปฏิเสธการชดใช้แล้วแจ้งอำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบ เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบต่อไป

3. การผ่อนชำระหนี้ของผู้รับผิดในทางแพ่ง

ในกรณีที่ผู้รับผิดยอมชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน แต่ไม่สามารถชำระได้ในคราวเดียว อาจยื่นคำร้องขอผ่อนชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 ให้สภាដบบลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบลพิจารณาคำเสนอขอผ่อนชำระนั้น โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังนี้

3.1 ห้ามมิให้ผ่อนชำระ กรณีผู้รับผิดชดใช้ค่าเสียหายเป็นผู้กระทำทุจริตหรือถูกลงโทษในคดีอาญา เพราะได้กระทำการหรือมีส่วนร่วมในการกระทำการทุจริตในกรณีดังกล่าว

3.2 ผู้รับผิดชดใช้ซึ่งมิใช้ผู้กระทำทุจริตหรือต้องโทษในคดีอาญา ให้ผ่อนชำระได้เป็นรายเดือนทุกเดือน แต่ต้องผ่อนชำระให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี โดยให้ยึดถืออัตราผ่อนชำระไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของรายได้รายเดือนของผู้นั้น

ถ้ายอดเงินที่ต้องชดใช้เป็นจำนวนมากเมื่อคิดค่านวนอัตราผ่อนชำระตามวรรคหนึ่งแล้ว ทำให้ต้องผ่อนชำระเกินกว่าหนึ่งปี อำเภอหรือกิ่งอำเภออาจพิจารณาขยายเวลาการผ่อนชำระได้ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่าห้าปี

3.3 การพิจารณาคำขอผ่อนชำระให้พิจารณาด้วยว่าผู้รับผิดมีรายได้อย่างอื่นนอกจากเงินเดือนหรือค่าจ้างซึ่งจะได้รับจากการหรือไม่ โดยให้ผู้รับผิดแสดงรายละเอียดของรายได้ที่พึงได้รับแต่ละเดือน รวมทั้งรายได้ของคู่สมรส ตลอดจนทรัพย์สินอื่นที่มีในแบบข้อมูลการขอผ่อนชำระนี้มาประกอบด้วย

3.4 การผ่อนผันโดยให้ผ่อนชำระการชดใช้เงิน ต้องให้ผู้รับผิดชอบสัญญารับสภาพหนี้เป็นหนังสือตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด แล้วส่งสำเนาสัญญาพร้อมกับแบบข้อมูลการขอผ่อนชำระหนี้ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบ เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบอย่างละเอียดเจ็บ กับให้แจ้งผลการผ่อนชำระหนี้ของผู้รับผิดชอบสัญญาไปให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกหากเดือน

3.5 กรณีที่ผู้ด้อยกว่าสิบห้าปี อายุไม่ถึงสิบห้าปี ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการตามกฎหมายโดยต้องมีให้ขาดอายุความฟ้องร้อง แล้วรายงานผลให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบ เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทย

4. การดำเนินคดีทางแพ่งและการชำระหนี้ตามค่าพิพาทฯ

ในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับผิดทางแพ่งให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่สถาบันลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังนี้

4.1 ในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างใดให้จำเลยชดใช้เงินคืนหรือค่าเสียหายแก่สถาบันลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ห้ามมิให้ผ่อนชำระหนี้

(2) ให้สถาบันลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ติดตามและสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามค่าพิพาทฯ เพื่อดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ตามค่าพิพาทฯ และบังคับคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดโดยเร็ว และให้ส่งคำสั่งดังกล่าวให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบ

ในการสืบหาหลักทรัพย์เพื่อบังคับคดี ให้ติดตามสืบหาโดยสมำเสมอภัยในอายุความและแจ้งผลการดำเนินการให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบอย่างน้อยทุกระยะเวลาเดือน เพื่อรายงานให้จังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบ

(3) ถ้าปรากฏว่าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามค่าพิพาทฯ และไม่มีหลักทรัพย์ที่จะนำมาชำระหนี้ และอยู่ในเกณฑ์ที่จะฟ้องร้องเป็นคดีล้มละลายได้ ให้สถาบันลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการฟ้องลูกหนี้ตามค่าพิพาทฯ เป็นคดีล้มละลายทุกราย

4.2 ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างใด ให้สถาบันลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายแพคดี หรือให้ได้รับชำระค่าเสียหายไม่เต็มจำนวนตามที่ฟ้องร้อง และพนักงานอัยการผู้ว่าคดีแจ้งผลการดำเนินการไปยังเจ้าของคดีเพื่อทราบ และมีความเห็นว่าไม่สมควรอุทธรณ์หรือฎีกา ให้เจ้าของคดีอุทธรณ์หรือฎีกาไปก่อนทุกครั้ง เว้นแต่เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้ชัดแจ้งว่าห้ามมิให้อุทธรณ์หรือฎีกา และแจ้งเรื่องให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบ เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบโดยด่วน หากกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรยุติได้ จะแจ้งให้ตอนอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป

4.3 นอกจากราชการนี้ตามข้อ 4.2 หากคดียังไม่ถึงที่สุด ให้สถาบันลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลรายงานความคืบหน้าให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอ เพื่อรายงานจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยทราบทุกสามเดือน จนกว่าผศคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ 4.1 หรือ 4.2 แล้วแต่กรณี

5. การปฏิบัตินอกเหนือจากที่กำหนดนี้ ให้ทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทย ก่อนทุกครั้ง

สัญญารับสภาพหนี้

ทำที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า_____ อายุ_____ อาชีพ_____
 ตำแหน่ง_____ สังกัด_____
 อยู่บ้านเลขที่_____ ถนน_____ ตรอก/ซอย_____
 ตำบล/แขวง_____ อำเภอ/เขต_____ จังหวัด_____
 เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง_____ สถานที่ดำรง/องค์การบริหารส่วนตำบล^ล
 _____ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/จังหวัด_____
 ปฏิบัติงานโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำให้เกิดความเสียหายแก่
 กรณี_____
 และต้องรับผิดชอบใช้เงิน/ค่าเสียหายแก่_____ เป็นจำนวน_____ บาท
 และดอกเบี้ย_____ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น_____ บาท
 (_____) ขอทำสัญญารับสภาพหนี้ให้ไว้ดัง

โดย_____ เป็นผู้แทน ดังมีข้อความดังนี้

ข้อ 1. ข้าพเจ้ายินยอมชดใช้เงิน จำนวน_____ บาท
 (_____) โดยขอผ่อนชำระให้แล้วเสร็จภายในกำหนด_____ ปี_____ เดือน_____
 และรับรองว่าจะไม่เรียกร้องเพื่อขอรับหรือตัวเว้นการชำระหนี้รายนี้เป็นอันขาด

ข้อ 2. จำนวนเงินที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบใช้ตามข้อ 1 ข้าพเจ้าขอผ่อนชำระเป็นรายเดือน ในอัตราเดือนละ_____ บาท (_____)

โดยจะเริ่มผ่อนชำระงวดแรกในวันที่_____ เดือน_____ พ.ศ._____ และในเดือนต่อๆ ไปจะชำระในเดือนที่ 10 ของทุกเดือน จนกว่าจะครบถ้วนจำนวนที่ต้องรับผิด ทั้งนี้ หากต้องเสียค่าธรรมเนียมในการส่งเงิน ข้าพเจ้ายินยอมเป็นผู้ออกค่าน้ำเชื่ายังคงทั้งสิ้น

ข้อ 3. หากข้าพเจ้ามิได้ชำระหนี้ในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 2 ให้ถือว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ผิดนัด โดยไม่จำเป็นต้องเดือนเลย

ข้อ 4. ในกรณีที่ข้าพเจ้าถึงแก่กรรมไปด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้หักเงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด และเงินอื่นใดที่พึงได้รับจากทางราชการอันเนื่องมาแต่ความตายของข้าพเจ้าส่งให้ได้ออกด้วย

ข้อ 5. เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้จดให้ _____

เป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติและรับผิดชอบตามสัญญานี้ด้วยแล้ว
 และหาก_____ เกิดสมควรให้ข้าพเจ้าเปลี่ยนผู้ค้ำประกัน^ล
 ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามทุกประการทันที

กรณีผู้ค้าประกันด้วยหรือถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายในระหว่างการปฏิบัติตามสัญญาฯ ข้าพเจ้าจะจัดให้มีผู้ค้าประกันรายใหม่มาทำสัญญาค้าประกันแทนเดือนที่ผู้ค้าประกันเดิมด้วยหรือเป็นบุคคลล้มละลาย โดยผู้ค้าประกันรายใหม่ต้องค้าประกันข้าพเจ้าตามสัญญาค้าประกันเดิมจนครบกำหนดการปฏิบัติตามสัญญานี้ทุกประการ

ข้อ 6. หากข้าพเจ้าผิดสัญญานี้ด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับข้าพเจ้าได้ทันที และยินยอมให้เรียกค่าธรรมเนียม ค่าป่วยการ ค่าพาหนะ และบรรดาค่าใช้จ่าย ซึ่งต้องเสียไปในการติดตามทางด้านพ้องร้องได้จนครบ

ข้อ 7. หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นจากข้อสัญญาใด ๆ หรือการใช้สิทธิทางศาลเพื่อดำเนินคดีกับข้าพเจ้ากรณีไม่ปฏิบัติตามสัญญานี้ก็ตี ข้าพเจ้ายินยอมให้ฟ้องร้องบังคับคดีได้ ณ ศาล _____

ในการแจ้งเรื่องใด ๆ แก่ข้าพเจ้า ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้นแล้วนับแต่วันที่หนังสือของ

ไปถึงข้าพเจ้าตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญานี้

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญด้วยน้ำพยา

(ลงชื่อ) _____ ผู้ให้สัญญา
(_____)

(ลงชื่อ) _____ ผู้รับสัญญา
(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน
(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน
(_____)

หนังสือรับสภาพหนี้
(กรณีความเสียหายเนื่องจากการทุจริต)

ทำที่ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า.....	อายุ.....	อาชีพ.....
ตัวแทน.....	สังกัด.....	
อยู่บ้านเลขที่.....	หมู่ที่.....	ถนน.....
ตรอก/ซอย.....	ตำบล/แขวง.....	
อำเภอ/เขต.....	จังหวัด.....	
เมื่อครั้งดำรงตัวแทน.....	สถานที่.....	สาคัญ/องค์กรบริหารส่วนตำบล
	อำเภอ/กิ่งอำเภอ.....	จังหวัด.....
ปฏิบัติงานด้วยความบกพร่องทำให้เกิดความเสียหายแก่.....		
กรณี.....		
เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น.....	บาท (.....)	
โดยกระทำการร่วมกับบุคคลดังต่อไปนี้		

และข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบใช้เงิน/ค่าเสียหายทั้งจำนวนให้กับ.....
ร่วมกับบุคคลดังกล่าวข้างต้น

จึงขอทำหนังสือรับสภาพหนี้ให้ไว้ด้วย.....	เป็นผู้แทน ดังมีข้อความดังต่อไปนี้
โดย.....	บาท
ข้อ 1 ข้าพเจ้ายินยอมชดใช้เงิน จำนวน.....	(.....) โดยขอผ่อนชำระให้แล้วเสร็จภายใน.....
กำหนด..... ปี.....	เดือน และรับรองว่าจะไม่เรียกร้องเพื่อขอรังับหรือคเว้น การชำระหนี้รายนี้เป็นอันขาด

ทั้งนี้ หากผู้ร่วมกระทำความเสียหายให้แก่
ช่างดันคนใดคนหนึ่งหรือทั้งหมด ไม่ชำระหนี้ในส่วนของตนไม่ว่ากรณีใด ๆ ก็ตาม เมื่อได้รับแจ้งเป็นหนังสือจาก
ข้าพเจ้ายินยอมชดใช้เงิน/ค่าเสียหายในส่วนนั้นให้
ทั้งจำนวน ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรับรองว่าจะไม่เรียกร้อง
เพื่อขอรับทรัพย์เดือนการชำระหนี้รายนี้เป็นอันขาด

ข้อ 2 จำนวนเงินที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบชดใช้ตามข้อ 1 ข้าพเจ้ายินยอมชำระเป็นรายเดือน ในอัตรา
เดือนละ _____ บาท (_____) โดยจะเริ่มผ่อนชำระ
งวดแรกในวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ และในเดือนต่อ ๆ ไป จะชำระไม่เกินวันที่ 10
ของทุกเดือน จนกว่าจะครบตามจำนวนที่ต้องรับผิด ทั้งนี้ หากต้องเสียค่าธรรมเนียมในการส่งเงิน ข้าพเจ้ายินยอม
เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

ในกรณีที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดเพิ่มขึ้นจากสัญญาข้อ 1 วรรคหนึ่ง ตามข้อ 1 วรรคสอง ข้าพเจ้าอาจขอผ่อน
ชำระเป็นรายเดือนตามอัตราที่ _____ กำหนด

ข้อ 3 หากข้าพเจ้ามิได้ชำระหนี้ในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 2 ให้ถือว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ฝิดนัดโดยไม่จำเป็น
ต้องเดือนเลย

ข้อ 4 ในกรณีที่ข้าพเจ้าถึงแก่กรรมไปด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้หักเงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ
บ่าเหนี่จ เบี้ยหวัด และเงินอื่นใดที่พึงได้รับจากการอันเนื่องมาแต่ความตายของข้าพเจ้าส่งใช้ได้อีกด้วย

ข้อ 5 เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้จดให้
เป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติและความรับผิดตามสัญญานี้ด้วยแล้ว

ในกรณีที่ข้าพเจ้าต้องรับผิดเพิ่มขึ้นจากสัญญาข้อ 1 วรรคหนึ่ง ตามข้อ 1 วรรคสอง ข้าพเจ้าจะได้จดหาก
ผู้ค้ำประกันการปฏิบัติและความรับผิดตามสัญญานี้เพิ่มขึ้นด้วย

กรณีผู้ค้ำประกันด้วยทรัพย์อุทกศาสพิกาชาให้เป็นบุคคลล้มละลายในระหว่างการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้า
จะจัดให้มีผู้ค้ำประกันรายใหม่มาทำสัญญากำกับแทนต่อไปภายใน 2 เดือนนับแต่วันที่ผู้ค้ำประกันเดิมตายหรือ
เป็นบุคคลล้มละลาย โดยผู้ค้ำประกันรายใหม่ต้องค้ำประกันข้าพเจ้าตามสัญญากำกับเดิมจนครบกำหนดการ
ปฏิบัติตามสัญญานี้ทุกประการ

ข้อ 6 หากข้าพเจ้าผิดสัญญานี้ด้วยประการใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้ายินยอมให้ดำเนินการตามกฎหมายกับ
ข้าพเจ้าได้ทันที และยินยอมให้เรียกค่าธรรมเนียม ค่าป่วยการ ค่าพาหนะ และบรรดาค่าใช้จ่ายซึ่งต้องเสียไปใน
การติดตามทางการฟ้องร้องได้จนครบ

ข้อ 7 หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นจากข้อสัญญาก็ตี หรือการใช้สิทธิทางศาล เพื่อดำเนินคดี
กับข้าพเจ้ากรณีไม่ปฏิบัติตามสัญญานี้ก็ตี ข้าพเจ้ายินยอมให้ฟ้องร้องบังคับคดีได้ ณ ศาล _____

ในการแจ้งเรื่องได้ ๆ แก่ข้าพเจ้า ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้นแล้ว นับแต่วันที่หนังสือของ
ไปถึงข้าพเจ้าตามที่อยู่ที่ระบุในสัญญานี้

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ) _____ ผู้ให้สัญญา
(_____)

(ลงชื่อ) _____ ผู้รับสัญญา
(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน
(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน
(_____)

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสัญญารับสภาพหนี้

- (1) ให้ระบุชื่อสภาพด้านลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็น “ผู้รับสัญญา”
- (2) ให้ระบุชื่อผู้ต้องรับผิดชอบใช้เงินคืน ซึ่งเป็น “ผู้ให้สัญญา”
- (3) ให้ระบุตำแหน่งที่รับผิดชอบในสภาพด้านลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลตาม (1)
- (4) ให้ระบุเหตุที่ต้องรับผิดชอบใช้เงิน เช่น
 - ก. เงินขาดบัญชีเนื่องจากการทุจริตทางการเงิน
 - ข. ทรัพย์สินเสียหายอันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือหนังสือสั่งการฯ
- (5) ให้ระบุชื่อของผู้มีอำนาจทำนิติกรรมของสภาพด้านลหรือผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับสัญญา
- (6) กำหนดเวลาผ่อนชำระโดยปกติต้องไม่เกินหนึ่งปี การผ่อนผันระยะเวลาเกินกว่าหนึ่งปี จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามระเบียบก่อน อย่างไรก็ตามห้ามมิให้ผ่อนชำระเกินกว่าห้าปี เว้นแต่จะขอทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยก่อน โดยให้ชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นประกอบการพิจารณาด้วย
- (7) อัตราการผ่อนชำระรายเดือนจะต้องเท่ากันทุกเดือนและไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของรายได้ของผู้ให้สัญญา ซึ่งรายได้ดังกล่าวรวมถึงรายได้อย่างอื่นนอกเงินเดือนหรือค่าจ้างซึ่งผู้ให้สัญญาพึงได้รับจากการด้วย เช่น รายได้ที่ได้รับจากการให้เช่าหรือห้าประโยชน์จากองค์กรพัฒนาชุมชน โดยนำรายได้ดังกล่าวมารวมกับเงินเดือนหรือค่าจ้างเพื่อคำนวณเป็นรายได้รายเดือน นอกจากนั้นจะต้องนำรายได้ของคู่สมรส (กรณีผู้ให้สัญญามีคู่สมรส) ซึ่งจะปรากฏรายละเอียดในแบบข้อมูลการขอผ่อนชำระหนี้ที่ผู้ให้สัญญาจะต้องกรอกให้ครบถ้วนมาประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ เพื่อทราบถึงความสามารถในการผ่อนชำระและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของผู้ให้สัญญา
- (8) การผ่อนชำระวดแรก ปกติให้กระทำการในเดือนที่ทำสัญญารับสภาพหนี้ แต่หากวันที่ทำสัญญาได้ล่วงเลยวันที่ 15 ของเดือนนั้นแล้วให้เลื่อนการผ่อนชำระวดแรกไปในเดือนถัดไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินวันที่ 10 ของเดือนถัดไป เช่น ทำสัญญาวันที่ 1 มกราคม ต้องผ่อนชำระวดแรกในเดือนมกราคม อนุโลมให้ผ่อนชำระวดแรกได้ในเดือนกุมภาพันธ์ แต่ต้องไม่เกินวันที่ 10 กุมภาพันธ์ และชำระวดที่สองไม่เกินวันที่ 10 มีนาคม
- (9) ให้ระบุชื่อบุคคลซึ่งเข้าทำสัญญารับสภาพหนี้ โดยพิจารณาจากความน่าเชื่อถือของผู้ค้ำประกันจากหลักทรัพย์ต่าง ๆ เช่น ตำแหน่งหน้าที่การทำงาน รายได้ ฯลฯ เป็นต้น และต้องให้ผู้เข้าค้ำประกันแสดงหลักทรัพย์ของตนเอง เช่น โฉนดที่ดิน บัญชีเงินฝากธนาคารประกอบการพิจารณาด้วย
- (10) ระบุค่าใช้จ่ายที่ผู้รับสัญญาต้องชำระในเขตศาลอันนั้น และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

สัญญาค้ำประกัน

ทำที่ _____ (1)

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้าพเจ้า _____ (1) อายุ _____ ปี อาชีพ _____

ตัวแทน _____ สังกัด _____

อยู่บ้านเลขที่ _____ ถนน _____ ครอบครอง/ซอย _____

ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

คู่สมรสชื่อ _____ อายุ _____ ปี อาชีพ _____

ตัวแทน _____ สังกัด _____

ขอทำสัญญาค้ำประกันให้ไว้แก่ _____ (1) ดังมีข้อความดังนี้

ข้อ 1 ตามที่ _____ (2) ต้องรับผิดชอบใช้เงินแก่ _____

(1) เป็นเงิน _____ บาท

() และได้ทำสัญญารับสภาพหนี้ไว้ต่อ _____ (1)

ตามสัญญาฉบับลงวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ นั้น

ข้าพเจ้าได้ทราบและเข้าใจข้อความในสัญญาดังกล่าวเป็นอย่างดีโดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกัน

(2) ตามสัญญาดังกล่าวต่อ _____ (1)

กล่าวคือ ถ้า _____ (2) กระทำการใดสัญญาดังกล่าวไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใด

ข้าพเจ้ายินยอมชำระหนี้ตามข้อผูกพันที่ระบุไว้ในสัญญาดังกล่าวนั้นทั้งสิ้นทุกประการ พร้อมด้วยเบี้ยค่าเสียหาย

ตลอดจนค่าภาระติดพันต่าง ๆ แทนจนครบถ้วนให้แก่ _____ (1) ทันที

โดย _____ (1) มิจ忙ต้องเรียกร้องให้ _____ (2)

ชำระหนี้ก่อน และข้าพเจ้าจะรับผิดตามสัญญานี้ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว

ข้อ 2 ข้าพเจ้ายอมรับรู้และยินยอมด้วยในการที่ _____ (1)

ได้ผ่อนเวลาหรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้ตามสัญญาหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญารับสภาพหนี้

ให้แก่ _____ (2) โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบและข้าพเจ้ายอม

มิให้เอกสารผ่อนเวลาหรือผ่อนจำนวนเงินในการชำระหนี้ดังกล่าวเป็นเหตุผลเบลื้องความรับผิดชอบของข้าพเจ้าและ

ข้าพเจ้าจะรับผิดในฐานะผู้ค้ำประกันตามสัญญานี้ตลอดไปจนกว่าจะมีการชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว

ข้อ 3 ข้าพเจ้าขอแสดงหลักทรัพย์ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของข้าพเจ้าและปลดจากภาระผูกพันใด ๆ เพื่อเป็น

หลักฐานในการค้ำประกันให้ต่อ _____ (2) ดังนี้

ที่ดิน

1. โฉนดเลขที่ _____ เนื้อที่ _____ ไร. _____ งาน _____ ตารางวา

อยู่ที่ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

ราคาย่อมาก _____ บาท (_____)
 2. โฉนดเลขที่ _____ เนื้อที่ _____ ไร่ _____ งาน _____ ตารางวา
 อยู่ที่ตำบล/แขวง _____ อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____
 ราคาย่อมาก _____ บาท (_____)

หลักทรัพย์อื่น ๆ

1. _____
2. _____

ข้อ 4 ข้าพเจ้าสัญญาว่า จะไม่จำหน่าย โอน ก่อหนี้สิน หรือภาระผูกพันใด ๆ ในทรัพย์สินของข้าพเจ้า
ตามที่ระบุไว้ในข้อ 3 ตลอดระยะเวลาที่สัญญาค้ำประกันฉบับนี้ยังมีผลใช้บังคับอยู่

ข้อ 5 ข้าพเจ้าจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันในระหว่างเวลาที่ _____ (2)

ต้องรับผิดชอบอยู่ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญารับสภาพหนี้
ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความด้านลัญญาฉบับนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

(ลงชื่อ) _____ ผู้ค้ำประกัน
(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน
(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน
(_____)

ข้าพเจ้า

คู่สมรสของ

ผู้ค้าประภัน ได้ทราบข้อความในสัญญาค้าประภันแล้ว ยินยอมให้
ทำสัญญาค้าประภันฉบับนี้ได้

(ลงชื่อ) _____ ผู้ให้ความยินยอม

(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน

(_____)

(ลงชื่อ) _____ พยาน

(_____)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าไม่มีคู่สมรส (เป็นโสด/คู่สมรสตาย/หย่า) ในขณะทำสัญญานี้

(ลงชื่อ) _____ ผู้ค้าประภัน

(_____)

- หมายเหตุ (1) ชื่อสภาพด้านทรัพย์ของค้าบริหารส่วนต่ำบลซึ่งเป็นนิตบุคคล และเป็น “ผู้รับสัญญา”
ตามสัญญารับสภาพหนี้
- (2) ชื่อผู้ต้องรับผิดใช้เงินคืน ซึ่งเป็น “ผู้ให้สัญญา” ตามสัญญารับสภาพหนี้
- (3) ชื่อผู้ทำสัญญาค้าประภัน

ជាបន្ទីរបានក្រឡាយក្នុងក្រុងក្រឡាយ

500